

Szerkesztőség
és
kiadó hivatal
Piac Simonffy-ház a vá-
roszházai szemben.

DEBRECZENI ELLENŐR

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve!
Égész évre 10 ft — kr
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hóra 1 ft —

Hirdetési díj:
Öt-hasabos patissor egy-
szeri beiktatásért 5 kr. —
Bélyegdíj minden hirdeté-
sért külön 30 kr. — Nyilt-
tér 4 hasabos patissorért
20 kr.

X. évfolyam. 1883.

Debreczen. Szombat, márcz. 3.

44. szám.

Ki legyen a ház bírása?

(I.) A kuriai bíraskodást illető tör-
vényjavaslatról szól az ének, és itt meg-
valljuk, magunk is úgy vagyunk vele,
hogy se ki, se be. Előterjesztette a kor-
mány és leszavazta a kormánypart. Rea-
szavazott az ellenzék, ellene szavazott
az ellenzék. A dologgal tehát mindkét
oldalon tisztában voltak a felől, hogy
itt minden embernek a maga esze után
kell mennie, mert az a javaslat vagy jó,
vagy rossz, vagy szükséges vagy szük-
ségtelen, párt kérdés: csinálásra azonban
nem való, mert „ma nekem, holnap ne-
ked.“ És mi megvalljuk, nem vagyunk
képesek felfogni, hogy ez a javaslat
mire való volt tulajdonképpen? mert mi-
kor valami ilyen vizsgálatról van szó,
mely egyik vagy másik képviselő ellen
akartatik megejtetni, akkor az ellenzék
mindig jobban bizik magában a parla-
mentben, mint a bírói igazságszolgálat-
tásban és mindig a parlamenti bizottság
kiküldését sürgeti; itt pedig a választási
visszaéléseket illetőleg, ami semmivel
sem lehet nagyobb részrehajlás tárgya,
mint egy, — közkifejezéssel szolva, —
magát a kormányt is kompromittálható
vizsgálat, — itt a törvényszék illetékes-
ségét óhajtják. Hát hogy miért, azzal nem
lehetünk tisztában, mert hiszen ha eltu-
solás vagy részrehajló vizsgálatról van
szó, az a részrehajlás amíg a többség
többség, mindkét esetben megtörténhe-
tik, és a ház egy része, a sokkal kriti-
kusabb esetekben maga akarna ítélni,
míg magát a parlament házi ügyét a
bírószágra akarná bízni.

Furcsa thema. Furcsa még akkor
is, ha magát a foglalkozás minőségét te-
kinthetjük. Mert hogy a ház saját belügyi
felett önmaga ítélni, az nem ellen-
kezik sem törvénnyel, sem tisztességgel,
sem az igazságszolgáltatás fogalmával. A
ház ügye, punctum. Elvégezi maga a ház,
semmi köze hozzá senkinek: és a ház
egy része nem akarja; míg ellenben
egyes képviselők személyi ügye nem a
ház ügye, de a házra nézve nem is il-
letékes foglalkozás, az igazságszolgálat-
tás ellen merénylet, és a ház egy része
még is mindig ezt sürgeti.

Mert kérjük, lehet várni attól a
bírószágtól, hogy kormány presszió alatt

részrehajlóan fog ítélni? Akkor az a bí-
rószág éppen úgy ki lehet téve a kor-
mány pressziójának egyik esetben, mint
a másikban, hát az a legfureszább, hogy
a ház egy része ettől a pressziótól fél,
ahol a bíróság valóban illetékes, a kor-
mánynak pedig valószínűleg nincs annyi
oka a presszió gyakorlására mint a vá-
lasztásoknál, míg ellenben ott ahol a
kormány, ha már valóban feltehető, hogy
pressziót gyakorolhat, arra, hogy gyako-
roljon, létkérdés által van érdekelve, ott
a ház egyrésze nem fél.

Az ember esze tehát ezen kérdésnél
megáll, és valóban nem tudja elhatározni,
hogy vajjon a félelmet hol kell appikálni
és hol nem? És amint látszik, maga a
parlament is ezen hányattatásnak volt
kitéve, de miután a ház méltóságát és az
igazgatási kérdést mint a ház belügyi
kérdését is figyelembe kellett venni, a
többség úgy találta, hogy ennek a ház
kezeből való kiadása sem a ház méltó-
ságával, sem a ház-tüzhely fogalmával
nem egyez meg.

És a többségnek, amely többség ezen
kérdésnél az ellenzékkel vegyes volt, —
igaza lehet. Igaza lehet, mert van abban
valami, hogy a ház belügyi, családi
ügyei felett, az ország legméltóságosabb
testületének, s magát az országot repre-
zentáló testületnek belügyi, házi ügye
felett, más kisebb és idegenebb testület
mondjon ítéletet.

Furcsa az. Furcsa azt kiabálni a vi-
lágnak, hogy a parlament önmagában
nem bízik meg. Hát mi azt mondjuk, hogy
kinek a pap, kinek a papné, de hogy a
kormánypart ezt a javaslatot maga is le-
szavazta, nem találunk benne mást: mint
függetlenséget.

— Az állami bevételek folyó évi febr-
uár hóban, — amint bitélesu értesítünk —
1.500.000 forint haladták meg a múlt év havá-
nak bevételeit.

A kuria bíraskodása.

— A képviselőház. —

Budapest márcz. 2.

A kuriai bíraskodásról szóló törvényjavas-
lat a képviselőház tegnapi ülésén 113. szóval

S talán ök is szerettek engem.
Balsorstuuk ámde akkor ér el,
Midőn a lélek nem is várja . . .
A jó barátok elhagyának . . .
En nem születtem boldogságra!

De mégis voltam boldog egyszer! . . .
Boldoggá tett forró szerelem! . . .
S az üdvök első mámorában
Minden csalódást elleledtem.
Hervadt virágok . . . Szép emlékek! . . .
Kihalt szív . . . Lelkem oh mily árva!
A kedves lányka égbe ment fel . . .
En nem születtem boldogságra!

Csillagtalan zord éjszakákon,
Ream borul a lázas álmom,
S szokatlan tulvilági fényben
Egy képet látok fenn az égen:
Halvány lett az ifjú orcájára,
S míg a falat karjába zárja,
Babért tesz egy angyal fejére . . .
Nagy fáradalmak — olesó bére.

Sötét az éj. Oh mily hideg világ van!
Vad téli szél zörög az ablakon . . .
Ez üdvözölt, midőn világra jöttem,
S egykor bizonynyal ez lesz — sirdalom!

Szirmay Lajos.

108 ellenében megbukott. A javaslat ellen ki-
lőnösen hatóság beszédet mondott:

Körössy Sándor.

Körössy Sándor nem helyesli azt az elvet,
melyet az 1874-iki választási törvény kimond-
ott. Anglia kivételével a művelt világ összes
parlamentjei, saját hatáskörükben megtartották
a verifikációs jogot. A hatalmas északameri-
kai és a francia köztársaság szintén megtar-
totta azt. Azt mondják, hogy Angliában már a
bírószágra van átruházva. Igaz, de nézzük meg
csak az előzményeket, melyek között e törvény
Angliában létrejött. Miként állott azelőtt Angli-
ában a verifikációs ügy? Az 1770. év előtt
Angliában az igazolási ügy a parlament hatás-
körébe tartozott, s a parlament teljes ülésben
döntött az igazolási kérdések felett. (Felkiáltá-
sok szelsőből felől: Itt is úgy volt az előtt!)
Mai napig is így van ez a francia köztársas-
ságban; ott az igazolási ügyek vagyis a kér-
vényrel megtámadott választások felett a fran-
cia képviselőház teljes mértékben határoz. Két
szélső Angliában egy külön kommisszióra bízot-
ta az igazolási eljárás, de a parlament körén be-
lől. 1867-ben az angol parlament 4 választóke-
rületet fosztott meg a képviselőválasztás jogá-
tól. 1832—52-ig 82 választást semmisített meg
az angol képviselőház; 1852-ben 70 megtáma-
dott választás közül 36-ot; 1859-ben 62 választás
közül 12-öt semmisített meg. Azt igazolják e-
zen tények, hogy a parlamenti bírák részre-
hajlóak járnak el, hogy ezek nem merik meg-
semmisíteni? Ez adatok ellenkezőt igazolnak.
Mindamellett az angolok nem voltak megelé-
gedve ezzel az eljárással: nem elégtette ki az
őket azért, mert az eljárás igen lassu és
igen drága volt. Egy bizonyus Lambeth nevű
képvisező választási igazolása 100.000 frankot
meghaladó költségre került. Ez bizony oly kör-
ülmény, hogy ha a választásnál is költenie kell
a képviselőnek, az igazolásnál is így tetemes
összeget kell kiadnia, ez oly körülmény, melyet
méltányolni kell. Az eljárás lassúsága és drá-
gasága bírára az angol parlamentet, hogy
1868. július 31-én kelt aktával a bíróságokat
utasította a kérvénnyel megtámadott választá-
sok igazolására. A mostani eljárás így van: A
választási ügyekben a bírói eljárás a westmin-
steri három nagy törvényszék egyikére van
bíva. E törvényszék kiküldi kebeléből egy bí-
rói tagot, ez a bírói tag kimegy a választás
színhelyére, kihallgatja a tanukat, összegyűjti a
bizonyítékokat és iudokolt határozatot hoz. Ezen
iudokolt határozatot átteszi az alsóház elnöké-
hez; az a házhoz terjeszti a véget, hogy a vá-
lasztásnál visszaélést elkövetett polgárok vá-
lasztó jogaitól megfosztassanak. Mert csak az
alsóház hozhatja meg azt a határozatot, mely
egyeseket választói jogtól, egész kerületeket pe-
dig a képviselőválasztás jogától fosztja meg.

Azokban az 1868-ki angol törvény, mint
sok más törvény, időköz van kötte, korlátozt
az, és már 1875-ben Simon nevezetű képviselő
indítványt adott be, hogy a ház küldjön ki en-
quettet, és vizsgálta meg ezen bírói eljárási

TELL VILMOS.

Dramai tanulmány.

E. Kovács Gyulától.

(Tell, színmű 5 felvonásban. Irta Schiller. Fordította Tomor Ferencz. Ez új fordítás és jele-
netezés szerint először adatik Debreczenben,
1883. márczius 3.)

(Vége.)

Mindjárt a darab nyitánya, a lelkendezve
befutó Baumgarten rohamos jelenete; Fürst
Walterneé a Melchtal Arnold kifakadásai, faj-
dalmának hü esztelése, midőn atyja megvakit-
tatásáról értesül; az összeesküvésű scéna szen-
vedélyes diktói, s ez egész képeit az az impo-
sítás, a nemzeti erkölcsök, szokások szerencsés
beolvastása a drámai egységnek jellemi színve-
gyültetése; a Geszler és Tell közötti összekötő-
zés; majd a Geszler lelővetése, az azt követő
igalmas drámai élet megrázó nyílvánlása,
mind-mind oly jelenetek, oly lapjai a néme-
dráma-költészet irodalmának, melyek a világ-
irodalmi remek legfényesebb jelenetsi mellett
sem vesznek el fényüket, értéküket.

Ez idéztem fénypontjaira a kérdéses drá-
mának különösen azért szorítottam, mert kivá-
lóan csak az általán scenziózt Tell előadási
példányáról kívánok emlékezni.

Midőn tavaly a meiningeniéknél szöveg, jel-
mez, díszlet hí előadásában voltam szerencsés
élvezhetni Tellt, sok különböző kellemes és kel-
lemetlen gondolatok támadtak lelkemben. Az bi-
zonyos, hogy a művet magát azóta még jobban

rendszer. Az enquette eljárást megbízásban, s
az eljárás továbbra is meg marad, de egy bíró
helyett jövőre kettő fog eljárni és a választá-
soknál előforduló visszaélések, etetés-ítatás és
a hivatalos hatalommal való befolyások hivatal-
ból üldözéseivel a közvérdő bizatik meg. (Egy
hang a szélső balról! Nálunk is úgy kellene!)
Csupán ez a változás történt. De még életbe
sem lépett e törvény s az angol bíróságok már
is agítani kezdtek ellene, és agitáltak folyto-
nosan azért, mert féltek, hogy bevonatván a
politikai pártok küzdelmeinek moeszarába, elvesz-
tik azon tekintélyt, melyet az angol bíróságok
századok óta élveztek. Az angol törvényhozás
megtehetné, hogy az állam új kísérletet tegyen,
de a világ összes parlamentjei, mind a mai
napig megtartották hatáskörükben az igazolási
jogot. Ami parlamentünknek nem szabad kezé-
ből ezt kiadni. Magyarországon még a parla-
mentarizmusnak igen sok élensége van. Még a
parlamenti rendszer Magyarországon nem eson-
tosodott meg, sőt sajátos dualisztikus állami
közjogi viszonyunkkal fogva még állami füg-
getlenségünk sincs teljesen biztosítva. Jöhetnek
idők, mikor nekünk nagyon jót fog tenni az,
hogy nem a parlamenten kívül lévő és a ha-
talmának befolyása alatt álló közegekre bízott
a saját tagjai feletti bíraskodás, hanem saját
maga ítéli, saját tagjai felett. Az állami hatalom
elkülönítése követeli, hogy a képviselőház ha-
talma az állami hatalom másik ágától, t. i. a
végrehajtó hatalomtól teljesen független legyen.
(Helyeslések jobb felől.) Lehet a képviselő ra-
gályos nyavalyában, lehet erkölcsileg megrom-
lott, goromba, illetlen stb. szóval olyan egyén
lehet, aki egy vagy más tekintetből a képv-
selőház tanácskozásait veszélyeztetni, vagy azt
nehezíti. E felett a kérdés felett akkor a kuri-
ának kell ítélni, mert ha az egyik oda tartozik
a másik is oda tartozik. Kereskedelmi és váltó-
ügyekben ezelőtt kereskedőket vettek be, hogy
a bíróság ítélessen és most politikai ügyekben
egy azokban járatlan közeget, a bíróságot akar-
ják megbízni. Hogy politikai élettel ismeretlen
bíró ítéljen. (Helyeslések jobb felől.) Hiszen annyi
csinnya-binja van a választásnak, amint azt
mindnyájan tudjuk. (Ugy van! a szélső bal ol-
dalon.)

De pénzügyi szempontból is ellenezni kel-
a törvényjavaslatot. — Ha mi ugyanis a
Curia-ra bizzuk a bíraskodást, annak tagjainak
számát tetemesen meg kell majd szaporítani és
az adózó nép nyakára ismét borzostó terhet
kell megszavani.

De midőn szóló kijelenti, hogy a bírá-
kodás jogát a választások kérdésében továbbra
is a parlament hatáskörében akarja megtartani,
nem hallgathatja el azt sem, hogy szükséges
lenne átvizsgálni a házszabályokat s felhaszná-
va a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslat sok
jó rendelkezését, azokat átdolgozni kellene.

Szólok reményli, hogy mikor Barossnak a
tágyában már régebben benyújtott határozati ja-
vaslata értelmében erre vonatkozólag bizottság
fog kiküldetni, a képviselőház és bizottságnak

szeretem. Mi benne egykor hevitett, ma foko-
zottabb mértékben lelkesít. Lehangolólag csak
az hatott reám, midőn elgondoltam, hogy ma-
gyar, különösen vidéki, sőt még kolozsvári szin-
padaink is mily nyomoruak gépezet és szer-
kezet dolgában.

Nálunk maga a mű és maguk a színészek
minden.

Mi ugyan édes keveset, majdnem semmit
se lendíthetünk külső eszközökkel színműveink
előadásai sikerén. Holott mi is tudjuk, hogy a
világot jelentő deszkák épen azért bírnak oly
igézetes hatással a kedélyekre, mert azonkívül,
hogy egy drámai remek a költsézet minden ne-
mét, faját magába ölelve, akatelenneivé olvaszt-
ja: a színi előadás a képző és szóelő művésze-
tek valamennyi nemét veszi rendelkezése alá,
használja fel a megtestesítendő remekmű sike-
renek biztosítására.

A mi kedves kolozsvári színpadunk szer-
kezete oly koldusi, oly kezdetleges, hogy úgy,
a miut áll, ki kellene emelni onnan, a hol áll
és minden gondolkozás nélkül kidobni s helyére
egy, a modern követelményeknek megfelelő vá-
rázsolni, hogy tehetség valamit a költő és köl-
tsézet érdekeiért, valamint az illúsióért.

Az a művészi vándorcsapat, mely egy
lelkes herceg költségen, követéreméltő nemes
becsvágyán, nem bevégzett művészekből szer-
vezkedve, diadalmasan utazta be Európát, nem-
csak azért, mert teljes precisióval tanulta, és
rendezte be műsora darabjait, hanem azért is,
mert oly változatos, oly élet-, kor- és nemzeti
díszleteket, oly könnyen forgatható gépezeteket
hordott magával, mely a mesterileg kigondolt

az ármentesítő
a megyei és

nyukat

RDÖK

R. A.

kezésre.

högés ellen

kedt-ék, torokbajok,
ken a több orvos által

szörp

soha sem használta-
mény előidézése nél-
első használatnál fel-
ót a görcsös és hóg-
és megrekedő nyál-
nyhiú a gége inger-
alatt eltávolít minden-
gát a legveszélyesb
és vérhányást is.
G. A. W. Bresslauban.
90, egy fél üregnek
üregnek 90 kr.

ÁSK

anat alatt és biztosan
ngkivonat használata
s hatása által nagy
k, egyszerűsöd a leg-
tr. Egy nagy üreg 1

y Árpád

tinkturája,
erek közt a legjobb-
bizonyult be, s biz-
ny által meg van

TÖRÖK JÓZSEF

12 sz. Ára 1 ft.

lyékony

Ó-SZER

PARISIEN).

és szerit sötét, bar-
10 perc alatt ál-
ly szernek hatása
már, hogy egyéb
ényel. Ára 2 ft.
TÖRÖK JÓZSEF
ly-utca 12 sz.

gyógyítható.

készített villany-
alhatatlan szer
szvény és gör-
yek 5 forint be-
llet. 5 készülek

fer F. Stettin.

adék

adék

rdedelem, tel-
hely utóbbiak
rhelve.

ok és árusítom.

DAPEST,

és készséggel

meg fogja hagyni, hogy az különösen a házszabályoknak a verificációra vonatkozó részét egy javítsa ki, hogy itt a kisebbségnek és többségnek jogai egyformán biztosítva legyenek a parlament körében bíráskodás továbbra is lehetővé váljék.

Ezen nézetekről áthatva, szöveg kijelenti, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot meg általánosságban sem fogadja el. (Élénk helyeslés jobbról.)

A Tóvölgyi-Hentaller ügy.

Debreczen, márcz. 3.
A „Debreczen” mely már a múlt héten minden tisztességes ember fogalmait szerint megbélyegezte magát azáltal, hogy midőn a Tóvölgyi-ügy a „Debreczen” szerkesztőjének Hentaller Lajos urnak egyenes felhívására a lovagias elégtétel terére ment át s a fegyver eldöntésére bizatott, azalatt is tovább folytatta a tollal való piszkolódást, még most sem hagyott föl szégyenletes szerepével s legutóbbi számában a párbaj lefolyása után is megint bolygatja az ügyet.

Olyan emberekhez, kik a tisztességnek és lovagiaságnak még legkezdetlegesebb elveit sem ismerik, nincs semmi szavunk. Csak a közönség felvilágosítására tarjuk szükségesnek megjegyezni, hogy a lovagias elégtétel tárgyalása alkalmával arról jegyzőkönyv vétetett fel, az a mind a Hentaller Lajos ur, mind a Tóvölgyi Titusz ur segédei által aláíratott. E jegyzőkönyv alapján egyébről mint lovagias elégtételről nem is lehetett szó, a mint ezt a „Debreczen” szerkesztője Hentaller Lajos ur is nagyon jól tudja s a lapjában piszkolódotkat bizonyára rendre fogja utasítani.

Tanügy.

Debreczen szab. kir. város népoktatási állapota 1882. évben.

I. A népesség száma — 51122.
II. Az elemi ismétlő, iparos és felső népiskolák, és kisdudóvók száma.
Felekezeti elemi iskola volt (1880. évi június hó 11-én 16,880. sz. a. kelt közoktatási ministeri rendelet szerint számítva) — 24 s ezek közül
a. Ref. felekezeti elemi főiskola — 7, leány — 14. összesen — 21.
b. Róm. kath. elemi főiskola — 1, leány — 2. összesen — 2.
c. Móz. vall. elemi főiskola — 1.
Továbbá volt: községi jellegű iskola — 3.
Nevezetesen 1 iparos iskola és a tek. városi hatóság által fenntartott két puszta elemi vegyes iskola az obati tanáyakon, —
Magán iskola volt — 2.
Felső leány iskola (ref. felekezeti) — 1.
Vagyis összesen — 30.
A törvény által meghatározott tautév mind a harmincz iskolában megtartott, s a tanítási nyelv magyar volt.

Ismétlő iskola volt

a. ref. felekezetenél fi — 3, leány — 4
b. róm. kath. felekezetenél fi — 1, leány — 1.
Vagyis ismétlő iskola volt összesen — 2.

szabatosan rendezett csoportokkal mindig a legmegfelelőbb, legkidombórtabb ramákat szorgalmat. Tudjuk, hogy a gyermánt legzsebb arany foglalatban.

Azokban jobb erőll nem beszélni. Itten nincsen ki segítsen; arra bizony egy kis pénz kellene, — de hát honnan? Takarjuk be sebeinket és hallgassunk. Igyekszünk a meglevők-ből kiderőszakolni a nem levőt.
Szeniorozómról akartam szólni. Nagyon rendén, igen természetesnek találom, hogy a nemetek Teilből csak sorokat, de nem változásokat hagynak ki. Még természetesebbnek azt, hogy a jól felszerelt meiningeniek az egész adjak egy, a mint Schiller gondolta. (A disztelést értem, mert a szöveget ő is cast-ráltak.)

Könnyű volt nekik! A legnehezebb átalakítást követelő változásaiknál alig vettek igénybe 10 percent. A gyakori szineserek úgy tüntek fel, mint szemünk előtt simán elhaladó ködfátyolképi mutatványok. Szem, szív, lelek győ nyörködött folyton és egyaránt. Észe se vetjük, hogy a hosszú nebezkes meneti darabnak vége van.
Ezt nálunk elérni emberfeletti erőlködés-sel is lehetetlen.
Azokban a mű megrövidítésében még sem e tekintet volt irányadóm. A belsőt a külsőért feláldozni, megbocsáthatlan bün a költészet mu-zsája ellen.

Ez nem is tettem ezt. Hanem kibagyattam a műből azon részeket, melyek specialiter ger-mán nemzet szokásokat és erkölcsöket, természeteket rajzolnak anélkül, hogy akár a mű-

Debreczen sz. kir. városában egy iskola esik 23. 8 □ kilométerre, — 1703 lakosra, 235. 5 tankötelese, 184. 1 iskolába járóra. Kisdudóvoda volt 3, nevezetesen 1 községi jellegű, 1 ref. felekezeti jellegű óvoda és egy Fröhel gyermekkert.

III. Tankötelesek száma.

6—13 éves fi tanköteles — 2559.
" " leány tanköteles — 2425.
Összesen — 4984.
13—15 éves fi tanköteles — 1380.
" " leány tanköteles — 601.

Összesen — 1981.
A tankötelesek száma a népességnek 13. 2 %-át teszi, — ebből 1000 lakosra esett 122. 3 tanköteles, — azonban aránytalanul csekély szám; s ennek oka az összejárt teljesített városi közegek elválasztásában van.

IV. Iskolába járt 6—15 éves tankötelesek száma.

Ez emi iskolába járt 6—12 éves tanköteles fia — 1910
" " leány — 2016
Összesen — 3926.
Ismétlő és iparos iskolába járt 13—15 éves — 990.
Ismétlő iskolába járt — 13—15 éves leány 476.

Összesen — 1466.
Felső leány iskolába járt — 30.
Magán intézetbe járt leány — 83.
Közép iskolába járt fia — 592.

Ezek szerint az iskolába járók főösszege — 6097.
Az iskolába járók száma a tanköteleseknek 90. 1 %-át teszi, vagyis minden 100 gyermek közül 90. 1 rész iskolázott. 9. 9-ed rész nem iskolázott.

V. Az iskolába nem jártaknak száma összesen — 678.

IV. Az iskolába jártaknak vallás szerinti kimutatása.

Az iskolába jártak közül róm. kath. volt 891. gör. kath. — 16, — helv. hitv. — 4587, ágost. vall. — 53, Mózes vall. — 550.
Iskolába járt helv. hitv. tanköteleseknek 90. 7 %-ka — az ágost. hitv. tanköteleseknek 98. 1 %-ka a róm. kath. tanköteleseknek 92. 9 %-ka, — a gör. katolikusoknak — 76. 0 %-ka — az izr. tanköteleseknek — 85. 6 %-ka.
Télen nyáron járt iskolába mind a 6097. közzülük tankönyve mindeniknek volt, mivel a ref. elemi iskolában a szegényeket a ref. egyház, az iparosok iskolájában pedig a város látta el tankönyvekkel.
Az iskolából kitéptek közzül jól tudott írni olvasni 568, kevésbé tudott írni — 8. —

VII. A tanítók, tanítónők számáról.

Tanító és tanítónő volt (ide nem számítva a kisdudóvókat és kisdudóvónőket) — 70, ezek közzül képesített volt 59, — nem képesített 11, — rendes 58, — segéd 12, — szolgálati idejüket tekintve:
0—5 évig szolgált — 31.
5—10 " " " " — 13.
10—15 " " " " — 6.
15—20 " " " " — 5.
20—25 " " " " — 4.
25—30 " " " " — 2.
30—35 " " " " — 3.
35—40 " " " " — 2.
40 éven felül — 4.
Összesen — 70.

Egy tanítóra átlag jutott (kivéve az iparos és közép iskolába járók számát) — 68 növendék, egy tanteremre — 76. —

VIII. Az iskolai helyiségekről.

Bérelt iskolai helyiség volt 3, — a többi 27 a felekezeten és a város tulajdonát képezte. Tanterem van — 92; taneszközökkel mindenik tanterem kellőleg fel volt szerelve, — tanítólakás — 47, faiskola — 8, kert — 17, testgyakorló tér — 25.

kompozíciójának, akár egyes karaktereknek szer- ves alkotmányát képeznek.
Leszedgettem a műről oly költői diákeket, melyek nem a műből magából forrottak ki, hanem csak a mester keze által voltak arra kívülről felaggatva.

Kerestem a drámában a drámát. Említettem volt már Wallenstein négy év előtti előadásakor, hogy Schiller történetírónak kisé nagyon is költő, költőnek pedig kisé kellett volna nagyobb történetész. Már t. i. történeti drámák irásában. Ez észleletem Teilnél újabb igaznak bizonyult.

Schiller Svájcban soha sem volt. Széles, átpos kutatás-olvasással, minden apróságra kiterjedő tanulmányal igyekezett tehát pótolni e hiányt. Krónikákat, komoly történelmeket buvárolt, nehegy valamiképp hamis világitásban tüntesse föl a népet, a földet, melynek szépsége, hősiessége lelkesít. Ezért gyakran, tulbuzóságból, oly aprólékos, részletező rajzokba merült, melyek előnyei lehetnek egy történeti regénynek, de történeti drámának határnyos fölöslegei.

De az aztán elvitáztatlan, hogy Tell Vilmosban sokkal hübb, igazabb képét kapja akár az olvasó, akár a néző közönség az ő Svájcnak, mint bármely személyesen ott járt utazó elbeszéléséből vagy leírásából.

A történetíró lelkiismeretessége miatt szé- lestit, lapult el gyakran a dráma.

Ha német volnék, nem kételkedem, hogy nemzeti büszkeségem, hazafiságom erős érzet- ben, még e túlerjedésben is kapnék valamit, a mi jól esnék, ha műérzékemnek nem is, de

IX. Tanszerek, — taneszközök.

Fekete irótaba volt — 98, szemléltető képgyűjtemény — 35, fali olvasótabla gyűj- temény — 28, számoló gép és falitábla — 56. Térképek közzül: Magyarország térképe — 43 Osztrák-magyar monarchiaé — 27, Európa tér- képe — 28, föld 5 részee — 29, Földgömb — 35, természetrajzi gyűjtemény — 48, természet- tanulmánygyűjtemény — 22, rajz és szepirasi gyű- temény — 67, testgyakorló eszköz gyűjtemény 3, tanítói és ifjusági könyvtár — 36.

X. Az iskolák jövedelme.

Az iskolák jövedelme tett készpénzben — 46009. frtot. „ természetben — 11376. frtot. Összesen — 57385. frtot.
Számazott a jövedelem a következőkből:
a. 180,900 frt értékű ingatlan jövedelméből — 10933 frt.
b. 102,080 ft. tőke kamatjáb. — 125. „ (100,000 ft. tőke kamatja tőkésítettett.)
c. tandíjból — 8375. „
d. községi segélyből — 27222. „
e. egyházi segélyből — 3779. „
f. egyéb forrásból — 6951. „
Összesen — 57385. „

XI. Az iskolák kiadásai.

A kiadás tett ugyanannyit, mint a bevétel vagyis — 57485 frt.
Ebből tanítói fizetésre fordított — 4414 frt. (tanítói fizetési átlag volt — 634 frt 48 kr.)
füttésre világításra, tisztogatásra — 4328 frt.
tanszerekre — 1167 frt
szegény gyermekek könyveire — 1500 frt
vegyes kisebb szükségletekre — 5449 frt
tőkésítettett — 1527 frt
Összesen — 57385 frt
Egy növendék taníttatása átlag került — 10 frt 11 krba.

Kiss József

hadjumegyei kir. tanfelügyelő.

Színház.

„A kertészleány”

(Sz. L.) Szeretnék vitriollal írni! Az az udokság, a mely a tegnapi előadott „Ker- tészleány” című operette szövegében tartal- maztatik, nem érdemelne egyebet. Arcuz/csa- pása az a tisztességes, erkölcsös, és az izle- nek egyaránt. Nem bocsátkozunk részletekbe, csupán a 2 ik felvonásbeli „Édes, a ranyos leányom, bár nem vagyok anyád” kezdőtü coupletra emlékeztetünk. A szövegíró Beaumont és Nittier urak egyesülve a következő mesével vették körül a „kertész- leányt.”

Gaetan herczegnek politikai indokokból meg kell nősiúnie s a navarrai király szép le- ányát elvonni. A herczeg azonban nem szuevd- beti általa nem ismert menyasszonyát — irtózik tőle. Előszöve menyasszonya iránt tépőpontot ér, a midőn a királyi udvarnál egy bájos ker- tészleány ösmert meg, a kivel sok szép pász- torórákat tőlt el.

Mikaela herczegnő sommi varázs erőt sem gyakorol reá, sőt annyira megy, hogy nejt el kül- di egy zárdába, a kerészleányval pedig szakad- datlanul folytatja az idylli életet. Gaetan her- czeg, boldogsága közepett, a király (Latabár) azon birrel lepi meg, hogy Gaetan herczegnek csakhamar törvényes uődra van kilátása.

Gaetan teljesen ártatlannak érzi magát és — elámul. Hisz ő ilyesmire okot egyáltalában nem adott. — Düböcök és féltékenységének végre természetes magyarázata lesz, a mint ki- derül, hogy a kertészleány és a királyi meny- asszony egy és ugyanaz.

Eddig a mese, mely — mint már emlí- tém — telve van a legdurvább kétértelműs- gekkel.

Es ehhez 2 francia szövegíró szövetkezik, pedig ennyi durvaság egy-től is sok volna.

legalább szívemnek, mely az ösök erényei vagy búnei között örökké érdekel andalod. De mint magyar, keányteln vagyok a német drámában egyedül az általános drámai érdek élvezetére szorítkozni.

E szempont ejtette ki velem összevont pél- dányomból Attinghausen alakját és mind két változását.

Bátorított e merénylőre Weimari herczeg- nő Karolin nevelőnőjének, Kuebel Henriettnek, a Tell első előadására tett gunyoros megjegy- zése: „az összeesküvés nagy jelenet előtt vé- gig kelte hallgatni egy sveici vén profétát, ki- nek jobb lenne a szinpad mögött halni meg, mint a színen, mert halnia kell, bár az ember nem tudja, hogy miért.”
E gunyoros megjegyzésben, elfogulatlan szem előtt Attinghausen indokolatlan lételet és határait illetőleg bizony nagyon sok igaz van. Attinghausen, Rudenz és Bertajeleneteiben a költőnek fő-fő célja volt az az elégtelenség- get és forrongást feltüntetni az arisztokrácia kö- rében is, mely már a nép és polgárság rétegeit egész mélységében áthatotta.

Ezt megértjük a többi részéből is. Meg Rudenznek és Bertának Gessler erőszakossága elleni elszánt föllépéseiből a neros almálóvesi jelenetnél, nép-, erkő csrajzokat adnak bőven a meghagyott szabadsághősök jelenetei. Azért az említetteket, mint fölöslegeket, egészen mel- lözhetőkné hittem.

Az ötödik felvonásból a lelkiifurdalásai által erőszakosan bekorbácsolt sváb herczegot, az apagyilkos Jánost, kinek váratlan betoppa- nása oly kellemetlenül zavarja meg a gyora-

A zene határozottabban jobb a szöveg- nél, de ez nem sokat mond. Hejlyel közel reá vall maestro Lecora; nagyrészt azonban reminiscenciákön tengődik. Olyan számai, me- lyek népszerűsége igényt tarthatnak, ez ope- retteinek nincsenek; ez alól még a sokat em- leggetett sissakdal sem tesz kivételt.

A zeneszámok közzül az első felvonásbeli szép rytmsus b o r d a l és Gaetan herczeg ro- máncza, a második felvonásbeli s i s a k d a l, és a meglepő b o l e r o t t u n e k k i.

A 3-dik felvonás zeneileg meglehetősen gyen- ges és többnyire ismétlésekből áll.
Az előadás jó volt és szorgalmas tanul- mányozásról tesz tanúságot. A szereplők közzül különösen V a d n a y V i l m a k. a. tūnt ki. Ugy ének mint játék és öltözék tekintetében excoállt, — és nem tuozunk, — ha azt mondjuk, hogy ez operettét V a d n a y k. a. mentette meg a bukástól. Valóban sajnos hatjuk, — hogy iij művészi erőknek távozna kell Debreczenből, csak azért mert a színházi igaz- gatóság nincs egy nézetet a közönséggel és a sajtóval. A tegnapi estét V a d n a y k. a. mel- tán számíthatja legszebb diadalai közé. Mellette C s a t á r tūnt ki szép énekével, öltözéke azon- ban sok kívánni valót hagyott fenn.

Kisebb episd szerepekben I v á n y i M a r i s k a, és B o r a n d érdemelnek dicsé- rő meg- említést.

L a t a b á r és N é m e t mértéken tul mó- káztak.

É r e z i r d i l n e m szözlünk.
A közönség meglehetősen hidegen fogadta az operette újdonságot, a miben nem kis része van a visszatetsző szövegnek.

Napi hírek.

Tájékoztató.

Naptár: Vasárnap, (márcz. 4.) R. kath. Kazm. h. — Prot. Lact Aderj. — Görög-orosz (feb. 10.) H u s h a g y o v a s. — Izrael. Kápriel. — Nap kél 6. 6. 36 p. nyugszik 5. 6. 45 p.
M u z e u m nyitva áll a főiskolában minden vasárnap 10 órától 12-ig.
V á r o s i t a n a c s u l é s minden héten hétfőn és csütörtökön a városházán.
T h e a t e r t a l y a Hungaria kávéházban zene mellett csütörtökön és szombaton.
C a s i n o közgyűlése márczius hó 18-án.
A d e b r. takarékpénztár közgyűlése mártius 4-én d. e. 10 órákor a városháza nagytermében.
V e r e s k e r e s z t közgyűlése mártius hó 11-én a városháza nagytermében.
T i s z t v i s e l ő i e g y e s ű l e t közgyűlése mártius 4-én d. u. 3 órákor a városháza nagytermében.
U j j o n e z á l l í t á s a városháza nagytermében mártius 1-től 7-ig.
K ö z i g a z g a t á s i b i z o t t s á g ü l e s e mártius 5-én d. u. 3 órákor kis termében.
V á r o s i k ö z g y ű l é s mártius 8-án d. e. 9 órá- kor a városháza nagytermében.
Ü g y v é d i k a m a r a t i k ö z g y ű l é s mártius 18-án a kamara helyiségében.

— Az ágost. hitv. ev. egyház f. hó 4-én az istentisztelet végeztével az imaházban közgyűlést tart, melyre minden önálló férfi tagjait tisztelettel meghívja, az elnökésé.

— A polgári fületőség kiváltásának határideje mártius hó 15 ig meghosszabbított, addig tehát — mint legvégső határidőig ki lehet váltani.

— Dr. Török József a deb. főisk. jelo- tanára az uralkodótól nyert kitüntetése alkalmából, meloeg ovaezőkbán részesült. Volt tanít- ványai, kiknek száma több ötezernél, és az ál- tala kezelt betegek, kiknek száma meghaladja a hatvanezeret, tömegesen üdvözöltek az érdemes férfut. A Szilagyimegyében szélszörtán lakó s különböző életpályakon működő volt tanítványai sajtókezüleg aláírt kegyeletem emlékiratot írtak a derék tanárhoz, ki az üdvözlötek nagy számára egyenként nem felelhetvén, hírlapok útján nyilvánosan fejezi ki meoeg köszönetét.

— Sorozás. Az újonczállítás rendkívül szép eredménnyel folyik a városházánál. Az

végkifejést, a drámai egységes alkotás érde- kében nem is létezőnek egész nyugodt lélek- kel tartom.

Egyébiránt az ötödik felvonásban eszkö- zött ome rövidítésben véletlen épen maga Schiller igazol.

1804. novemberében, ugyanis midőn Mária Paulovna orosz nagyherczegnő Weimarba bevonult, látni akarta a műsornak akkor legbí- resebb darabját — Tellt. Schiller, nehogy a herczegnő szemében — kinek apját, I. Pal- caaszt, szintén meggyilkolták — gyöngédte- len czéleltosságnak tűnjék fel a csaszárgyilkó- lás elmeletése: az egész ötödik felvonást vég- kéig elhagyta, s végződött a Gessler lelvete- sével és Toluak erre lezúgó szavaival.

E kihagyásnál szerintem Schillernek azt is kellett okvetlen gondolnia, hogy a darabnak teljes bevégezt értelme van így is. A mi ezut- nán következik, az csak Németországának ér- dekes és kedves. Hogy így gondolkodott, bi- zonyítja, hogy e rövidítéssel ismételték Tellt párszor később is.

Azért megjegyzésem, hogy mivel a drá- mai erőttől duzzadó jeleneteket arányos fel- vonásokká s a felvonásokat egy lehetőleg arány- nos métegszűz tömöríttem, mivel ennek erkő szerinti legtekélyesebb előadására mindent meg- tenni iparkodunk, Tell Vilmos nemcsak „egy es- tét” jelenik meg a debreczeni szinpadon sem, hanem mint Armány és Szerelm, Haramiák, Piesko, Don Carlos, állandóan kedvelt darabja marad a klasszikai műsornak.

Ugy legyen!!

első napon 150 előállító soroztak be, a mi a sor- ben paratlanul áll.

— Nagy József. I. felvonás. A főiskolai ének zene egyesület és a magya közreműködése mellett n t t u Nagy József kegyes iskola énektérmeben 12 fordulatú ünnepelet tart. követhető: 1. szakasz. Nagy Karolytól. 2. Meg- tarár nt. Balogh Ferencz tak megüvezése. 3. Maj- az énekkar. 4. Nyitány- című darabjából előadja gény Margit Langer Vik- kar. 6. Komoly szavaival II. szakasz. 7. Éji dal. adja az énekkar. Regi da- 9. Hull az eső. Zimattól. 10. Vig szavalt. Vég- dalárdák indultak. Hubert Kezdeté d. u. 4 órákor. fog kinjutatni.

— Vadnay Vilma „Kertészleány” czimszere- diadalokat, tegnap a szép virágokéttával tiszt- említett.

— Színházi híre- ke és a törpék” lát- sok oldalról hozzá int- kezében — k e d d e n.

Az előadás béreltszűnetbe iránti tekintetből félhét- gyek az előadásra elője- pénztárnál. — E. K o v a „Bánk bán” czimszere m a r b o r” látványosság- tüzve. — H. D a n c z „Suleika” jövő szomb-

— A gözmalmi m- tüzöltő egyesület kiképzése előre s már az elméleti fejeztett. Most már a g- kezdetét s tegnap a mász- tüzöltő csapat. A kiképz- önkéntes tüzöltő egyesület- vezetői és pedig oly siker- őttő egyeslet bátrán fog- lyik vidéki egyetletel. A- szépen gondoskodik min- azoknak, a tüzöltő gyako- ról külön díjakat fizet.

— Az árpa, buza- készült a angol ma l t i minden esetében, főleg m- sen ajánljuk. (Főraktár- uruál, Budapeston.)

— A balaton-fürde- togalottsága és a minden- merő levelek arra hűdított- vost Dr. Mangold J. Henri- máz április elején megye- is fürdőhelytünk, melyben- évszakunk át szerezhet- üd- Ajánljuk különösen a kili- inak figyelmébe.

— Időjelző. A földn- kedelmi miniszter egy lei- pesti központi időjelző áll- sitéseinek Debreczenbe tá- kezdetett. A jövő időre va- iránt érdeklődők a helybe- épület kapujában kifügges- hetnek értesület.

— Új szabó üzlet- ház alatt nyitni Móricz- ber József cég volt szabó- ház udvarhelyiségben talál- — A kinek mulat- este a G u s z m a n n Rob- dőlőjébe látogasson el, — A legkitűnőbb friss disznó- zá jó borról gondolkodva —

— Halalozás. Ke r e- vásárhelyi tanárt és szerke- ünnepelel alkalmával rimes- megkedvelte magát váro- pás érte. Fennkölt lelkek- l a j n a Nina életének 28- gánad 9-ik évében folyó e- hosszas szenvedés után ell- fölött érzett fájdalomt enyí- rősenek igaz részvéte.

— Kiadó lakás ke- nyelmes négy öt lakó szoba- nos udvarral s mulhatatlan- fogva kibéreltetik. Értekez- günkben. Olyan ház, mely- laknak, nem jöhet szóba.

— A párbaj áldoz- mult hó 28-án kísérték örök- ben állomásozó gyalogság- élükön Drexler várapancs- dessel, az élete virágában, bajtársukat Schlodovszky- gyalogezred volt hadnagyát. dal egy ugyanazon ezredbe- kalommal Schlodovszky éle- besült. Hosszabb baalkuzde- szint meg élni. Miut hallat- adott okot, hogy a két fél i- egyezni, miként állítandó- bataillou.

— Vasuti balesetek- nalban Nyiregyházaén egy te- néh H u d á k G y ö r g y k o- zatlansága folytán jobb kar- rult. Városunkból segély me- és szerencsésen a helybeli- lított, hol karja valószintül- Ugyancsak csütörtökön a Sz-

közt közlekedő személyvo-

zottabban jobb a szöveg-
mond. Hejlyel közel reá
ra: nagyrészt azonban
gódik. Olyan számai, me-
gényt tarthatnak, ez opo-
alól még a sokat em-
szes kivétel.
kül az első felvonásban
l és Gaetan herceg rol-
lvonásbeli s i s a k d a l
o t t n e k k i.
zeneileg meglehetősen gyen-
lésekből áll.
olt és szorgalmas tanul-
ságot. A szereplők közül
Vilma k. a. tűnt ki.
k és öntözök tekintetében
m. t u o z u n k. — ha azt
rettetet Vadnay k. a.
stól. Valóban sajnán hatjuk,
i erenek távoznia kell
ért mert a színház igaz-
zeten a közönséggel és a
ét Vadnay k. a. mel-
b diadalai közé. Mellette
enekével, öltözéke azon-
hagyott fenn.
erepekben I v á n y i M a r-
érdemelnék dícsérő meg-
é m e t m é r t e k e n t u l m ó-
szólunk.
tehető hűdegen fogadta
a miben nem kis része
regnek.
hírek.
oztató. —
4.) R. kath. Kazm. h. —
Görög-ország (feb. 10.) Hns-
Kárpel. — Nap két 6 ó.
45 p.
iskolában minden vasárnap
minden héten hétfőn és
szombaton.
a kávéházban zene mellett
és szombaton.
s hó 18-án.
gyűlése mártius 4-én d. e.
a nagyereményben.
mártius hó 11-én a városháza
ület közgyűlése mártius
a városháza nagyereményben.
háza nagyereményben mártius
szűlése mártius 5-én
rményben.
mártius 8-án d. e. 9 óra-
rményben.
szűlése mártius 18-án
ny.

első napon 150 előállított ujoncz közül 50-et
soroztak be, a mi a sorozások eddigi történeté-
ben páratlanul áll.
— Nagy József ünnepély a főisko-
labán. A főiskolai énekkar által, a főiskolai
zenei egyet és a magyar irodalmi önképzőkör
közreműködése mellett néhai boldog emlékezo-
tt Nagy József kegyes alapító emlékére, a fő-
iskola énekkörében 1883. márt. hó 5-én év-
fordulati ünnepélyt tart. Az ünnepély műsorozata
következő: 1. szakasz. 1. Gyászének Id. Sz.
Nagy Karolytól. 2. Megnyitó beszéd fellépő
tarár ut. Baogh Ferencz úrtól s a jutalmazot-
tak megüvegzése. 3. Májusi éj. Abt-tól, előadja
az énekkar. 4. Nyitány Rossini „A tó szűze-
című darabjából előadja a zene-együt. 5. Ste-
geny Margit Langer Viktortól, előadja az ének-
kar. 6. Komoly szavaltat. Kozma Zsigmondtól.
II. szakasz. 7. Éji dal. Zsaskovszky-tól, elő-
adja az énekkar. Régi dalok. E őadja a zenekar.
9. Hull az eső. Zimaitól, előadja az énekkar.
10. Vig szavaltat. Végh Józseftől. 11. Magyar
dalárdák indulója. Hubertól, előadja az énekkar
Kedzete d. u. 4 órákor. A terem csak 1/2 ó-
tóg kinyitott.
— Vadnay Vilma k. a. ki legújában a
„Kertészleány” czímű szerepében arattott rendkívüli
diadalokat, tegnap a közönség részéről két igen
szép virágokrétaival tiszteltet meg.
— Színházi hírek. — A „Hóféher-
ke és a törpék” látványosságát Krecsányi
— sok oldalról hozza intézett felszólítás követ-
keztében — kedden, e hó 6-án előadja.
Az előadás béreltszűnetben lesz s az apróságok
iránti tekintetből félhétkor fog kezdődni. Je-
gyek az előadásra előjegyezhetők a színházi
pénztárnál. — E. Kovács Gyula hétfőn
„Bánk bán” czímű szerepét játssa. — A sa-
már bór” látványosság e hó 11-kére van kit-
tűzve. — H. Dancz Nina jutalomjátéka.
„Süleik a” jövő szombaton lesz.
— A gőzmalom munkásokból alakított
tűzoltó egylet kiképzése igen szépen halad
előre s már az elméleti oktatás tényleg be is
fejeztetett. Most már a gyakorlati oktatás vette
kezdetét s tegnap a mászó háznál volt kiunt a
tűzoltó csapat. A kiképzést Publig Ernő, az
önkéntes tűzoltó egylet főparancsnoki helyettese
vezeti és pedig oly sikerrel, hogy ezen új tűz-
oltó egylet bátran fog versenyezhetni bárme-
lyik vidéki egylettel. A gőzmalom társulat is
szépen gondoskodik munkásairól, a mennyiben
azoknak, a tűzoltó gyakorlatokon eltöltött idő-
ről külön díjakat fizet.
— Az árpa, buza- és zabmalatából
készült angol malati általános gyengeség
minden esetben, főleg mellbetegyeknél külön-
sen ajánlható. (Főraktár E d e s k u t h y L.
uraál, Budapestben.)
— A balatonfüredi fürdőhely nagy lá-
togatottsága és a minden oldalról érkező elis-
merő levelek arra indították az ottani fürdőor-
vost Dr. Mangoldt Henriket, hogy az idejűt
már április elején megnyissa. Lesz tehát nekünk
is fürdőhelyünk, melyben a közönség három
évszaktól is szerethet üdülést és szórakozást.
Ajánljuk különösen a külföldi fürdők látogatói-
nak figyelmébe.
— Időjelző. A földművelés, ipar és keres-
kedelmi miniszter egy leírata szerint a buda-
pesti központi időjelző állomás naponta érte-
sítéseinek Debreczenbe táviratozása újból meg-
kezdett. A jövő időre való kilátásról az ez
iránt érdeklődők a helybeli posta és távirati
épület kapujában kifüggesztett táblán szerze-
hetnek értesülést.
— Új szabó üzletet fog a Biderman
ház alatt nyitni Móricz Bertalan a Huber
József céggel volt szabása. Most ugyanazon
ház udvarhelyiségben található.
— A kinek mulató kedve van, az ma
este a G u s z m a n n Robert kisjucutjai ven
dégelőjébe látogasson el, ahol disznótort ülnek.
A legkittűbb friss disznó-készítményről s hoz-
zá jó borról gondolkodva lesz.
— Halalozás. K e r e k e s Samuel más-
vadász helyettes tanárt és szerkesztőt, ki a dalár-
ünnepély alkalmával rimes tosztaival annyira
megkedvelte magát városunkban, sulyos csap-
ás érte. Fennkölt lelkületű kedves neje szű-
P a j n a Nina életének 28 ik, boldog házassá-
gának 9-ik évében folyó év február hó 28-ikán
hosszas szenvedés után elhunyt. A vesztésg
fölött érzett fájdalomt enyhítse minden ismer-
ősének igaz részvéte.
— Kiadó lakás kerestetik. Egy ké-
nyelmes egy tó lakó szobából álló ház magá-
nos udvarral s mulhatatlannal kerttel P t i n k ö s d t t l
fogva kibéreltetik. Ertekezhetni szerkesztősé-
günkben. Olyan ház, melyben más lakók is
lakhak, nem jöhet szóba.
— A párbaj áldozata. Aradról írják:
mult hó 28-án kísérték öröknyugalomra a hely-
ben állomásozó gyalogság és lovasság tisztjei,
élükön Drexler várparancsnokkal és Thyr ezre-
dessel, az élete virágában, 24 évében elhunyt
bajtorsukát Schladovszky Ferenczet, a 46-ik
gyalogezred volt hadnagyát. Párbajt vívott kard-
dal egy ugyanazon ezredbeli tiszttel, mely al-
kalommal Schladovszky életveszélyesen megse-
besült. Hosszabb halálközletem után f. hó 26-án
szűnt meg éni. Miat ballasztik, a párbajra az
adott okot, hogy a két fél nem birt azon meg-
egyezni, miként állítandó fel háboruban egy
bataillon.
— Vasuti balesetek. Csütörtökön haj-
nalban Nyiregyházaan egy tehervonat rendezésé-
nél H u d á k G y ö r g y k o c s i o l ó saját vigyá-
zatlansága folytán jobb karján sulyosan megse-
rült. Városunkból segély mozdony küldetett át,
és a szerencsétlen a helybeli kórházba beszá-
llított, hol karja valószínűleg amputáltatni fog.
Ugyancsak csütörtökön a Szerencs és Miskolcz
közti közlekedő személyvonat szerkesztőjének

egyik tengelye eltört. Miskolczról segélygép-
ment ki; a vonat két óra késéssel érkezett Sze-
rencsre.
— Elégett gyermek. Temesvárról írják:
Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap reg-
gel a József külvárosban. Simitó János napszá-
mos korán reggel 6 órákor munkája után ment
neje szűl. Tóth Róza pedig 7 óra tájban szűn-
tén eltávozott hazulról s a piacra sietett, ott
egyetlen leánykájukat, 4 éves Sózát egyedül
hagyván a szobában. A szoba egy kissé távol
nsett a többi lakosoktól s csak ennek tulajdo-
nosa, hogy a leánykát oly borzasztó sors
érte. Midőn upyanis a kemencéhez ment, hogy
egy darab fát tegyen rá, nyilván játsza pisz-
kalt a tüzet s egy szikra ruháskájára esvén,
az rögtön lángot fogott. A szegény gyermek
valószínűleg segélyért kiáltott, de senki sem
hallotta. Aztán a füst elfojta szavát s a lán-
gok oly rohamosan ömlöttek el ruháskáján,
hogy az anya, midőn egy fél óra múlva haza-
jött, már csak gyermekének holttestét találta,
a ki a szű szocor értelmében meg volt sűlve.
A kétségbeesett anya az ijedelemtől maga is
megbetegedett.
— Aradon a Mansberger Jakab szűntar-
sulata nem kapott termet s így nem tarthat
előadásokat. Emelégve a bérloket felhívta az
igazgató, hogy igényeik megállapítása végett
vele e hó közepéig rendelkezni sziveskedjenek.
A mivel nekik tartozik, azt a Temesvárt és
Nagyváradon tartandó szűni előadások tisztja
jövendelméből szűndékozik letérlesztetni.
— Medvevadászat — fejszével. Há-
romszékmezgyében a K. Vásarhelyhez tartozó
lombenyi erdőben a napokban Veres András
erdősőz és két fia, azután Horváth Dénes és
István fejszéssel fellegyerve, medvevadás-
zatra indultak. Sajátságos és különös azon
eljárás, melyet ezen egyszerű bátorszívű vadá-
sok a medvehajszáknál követnek. A medve-
barlang nyílását jobbról balról elalják s azután
zajt ütnek, hogy a maczkó hagyja el oduját;
ha ez nem sikerül s a medve nem engedi mag-
gát a lárma által csendes nyugalmában zavar-
tatni, a barlang nyílásánál kénkövet gyujtanak
meg. Ez aztán bizonyosan használ. A maczkó
érezvén, hogy romlik a levegő, kilép lakásából
hol őt jól irányzott fejszecsapások fogadják. Az
5-6 vadásznál rendszeren csak egy két rossz
puska szokott lenni, s ezekkel csupa luxusból
hozza lönek, a puska vagy elűl, vagy nem,
de a fejsze mindig talál, s a medve bármily
erős és kifejűdött legyen, nemsokára elterül a
földön. Ily módon v r t e k fejszéssel 4 medvét
agyon a mult vasárnap Veres András és társai.
Az elejtett vadakat aztán szépen felkészítve,
szekérre rakták, és vig muzsikaszó mellett egy
hordozták meg a közeli falukba.
— A halasi ember boldogsága. Halas
rendezett tanácsú városunk — a mint a „Halasi
Újság” panasza — törvényhatóság szűk helye
Budapest; a kir. törvényszéké Kaloosa; az ügy-
védi kamaráé Budapest; a knzjegyzői kamaráé
Szeged; a pénzügy-igazgatóságé Budapest; —
ezenkívül a halasi ember a pénzügyi biztossá-
got megtalálta Kaloosán, a pénzügyi törvényszé-
ket (a pestvidéki törvényszékéül) Budapestben;
a kir. adóhivatal Kiskőrűsön; az illeték kiszá-
bó hivatal Keekeméten; a kir. adófelügyelőt
és tanfelügyelőt Budapestben; a közös hadsereg-
beli hadfogadó parancsnokságot és a lovas hon-
védőrszet Keekeméten; a gyalog honvédkeret
K. Felegyházaan; az ujonczokat felűlvizsgáló
katonai biztosságot Szegeden; a „Móhanyberváltó
hivatal K. Felegyházaan; a loálitási biztosságot
Kun Felegyházaan s a méntelep parancsnokságot
Nagy Kőrűsön.
— Híves gyilkos. Varju Ferencz jóli
lakos, mint a Somogy írja, szűrysűzlötő a te-
remtésnek. Feleségét meggyilkolta, azért tíz
évig volt fogságban. Kiszabadulása óta vadhá-
zasságban élt egy asszonnnyal, kitől szeretett
volna megszabadulni, hogy ennek 205 fűjtát
zsebre rakhassa. Folyó hó 18-én végre is haj-
totta tervét, mert az asszonyt álmban zsinog-
leg mefojtotta. Másnap azután azt híresztelte,
hogy feleségét, ennek ellensége T. odaváló lak-
kos tette el láb alól. Miután azonban ez bebi-
zonyította alibijét, Varjut letartóztatták és a
jegyző nagy ügyesen kivette belőle vallomását.
Most már a kaposvári börtönben várja bünté-
tést.
— Tűr tábornokról. Azon alkalmából,
hogy a napokban Drezdán átutazott, egy drez-
dai lap következőket beszéli el: Tűr ere-
delileg kereskedő volt, mint ilyen került Lon-
donba, hol dr. Siegel német tábornokkal is-
merkedett meg. Midőn Garibaldit megtette ama
híres sakkulását, mely a nápolyi királyt meg-
fosztotta trónjától, Tűr rendkívül vágyat ka-
pott e háboruban részt venni. „Csak valami
katonai rangom volna,” mondá Tűr Siegelnek.
„Szűnyű kellemeden úgy egészen elűről kez-
deni, s kőzkatona gyanánt szűzolgálni.” „Ezen a
bajdon segíthetek,” felelt Siegel. — „Miként?”
kérde Tűr. — „Várj egy kissé,” mondá Siegel.
— S azzal elővett egy tiszta lap papírt, kike-
resett egy legkevésbé használt hivatalos pecsét-
tet, melyre a német sas volt véve a következő
kíriratát: „A Rastadiban működő német biro-
dalmi hadsereg főparancsnoksága.” S a papírra
főlírta a következőket: „Ma kelt tábornoki pa-
rancsból Tűr István ur ezredessé neveztetik
... stb. A Rastadban működő birodalmi had-
csapat tábornoka Siegel.” Ezzel az okmány-
nyal Tűr Olaszországba ment, ahol Garibaldinál a
legkedvezőbb fogadtatásra talált. Hogy aztán
a háboruban mennyire kiűntette magát, s
mint haladt annyira, hogy az olasz király első
fűhadsegéde és altábornaggyá lón, az ősmé-
retes.
— Elégett ezresbankok. Tegnapelőtt egy
morva cukorgyáros érkezett Bécsbe, hogy sze-
mélyesen bonyolítsa le ügyletét. Vendéglőbe

szállott, ahol mindjárt megérkezése reggelén
könyvelője két ezres és néhány száz bankót
tett eléje az irasztalra. A gyáros egy szűvarra
gyujt t és egy fali naptárt nézegetve nem
vette észre, hogy a gyufáról egy izzó kéndarab-
ka rúesett a bankókra. Mikor már rágyujtott
volt, még közelebb lépett a fali naptárhoz, és
csak pár pillanat múlva fordult vissza az ír-
asztal felé. Aközben a kéndarabkától meggyu-
ladtak a bankók és mire el akarta oltani a
lángot, már késő volt. A kár körülbelül 3000
forintra rug.
— Leányrabló bosnyákok. Nemrég a
petrinji kerület Prevrac nevű helyiségéből
éjnek idején elűt két szép leány: Jelena
Tratovic és Stana Sribljan. Jelena apja a köz-
zel fekvő faluban lakó bosnyákokat gyanusí-
totta a leányrablással és gyanusja nem volt
alaptalan. A szép J-lenát megtalálta egy Jovo
Kantar nevű svodni bosnyák házában, ki,
mint mondá, egyik rokonához akarta nőül ad-
ni a leányt. Stana Sribljanak nyoma veszett
és még eddig nem tudták megtalálni.

megküldött könyv
Nekem nagy szűlgálatokat tett, mert
nemcsak én, a ki már teljesen reménytelen
válságban, hanem számos ismerősöm is a benne
foglalt tanácsokknak köszönhetik egészségük hely-
reállítását. — Ezeket írja egy szerencsésen
kiűpült a Dr. Ainy gyűgyőmdőrtől. E 416
lapra terűdő kitűnő munkában nemsok a
betegségek leírása foglaltatik, hanem egy-
sz mind oly gyűgyeszeresek is vannak felsze-
rolva, melyek tényleg jókann bizonyultak,
ugy hogy a beteg a felesleges kiadásoktól
mentve van. Egyik szenvedőnek sem kelle-
tebűt elmulasztani e könyv megszerzését, mely
Richter kiadóintézetében Lipeében jelent
meg. E könyv 75 kr. bekűldés mellett, mely
Grosche K. egyetemi könyvtáros által (Becs I.
István-tér 6. sz.) kívánatra bérmentve küldet-
tik meg. (324.)

100 frtot nyertek: 2454 s. 76 sz., 4809
s. 52, sz. 4583 s. 75., 2237 s. 70 sz., 2871
s. 4 sz., 5079 s. 66 sz., 3381 s. 64 sz., 7107
s. 58 sz., 7329 s. 50 sz., 3786 s. 21 sz., 5919
s. 19 s. 17 sz., 387 s. 30 sz., 4685 s. 78 sz.,
4872 s. 30., sz. 6996 s. 4 sz., 6012 s. 56 sz.,
5351 s. 4 sz., 1724 s. 23 sz., 7336 s. 18 sz.,
4769 s. 95 sz.
50 frtot nyertek: 495 s. 22 sz., 5897 s.
76 sz., 194 s. 17 sz., 1970 s. 52 sz., 4275 s.
17 sz., 5774 s. 41 sz., 2830 s. 40 sz., 7545 s.
9 sz., 3509 s. 84 sz., 1518 s. 82 sz., 7736 s.
82 sz., 1583 s. 46 sz., 5081 s. 30 sz., 2887 sz.,
76 sz., 6145 s. 23 sz., 3904 s. 31 sz., 590 s.
25 sz., 3634 s. 38 sz., 7250 s. 41 sz., 5564 s.
31 sz., 4767 s. 74 sz., 2686 s. 15 sz., 3683 s.
55 sz. 5435 sz. 54 sz. 708 sz. 55 sz. 839 sz.
57 sz. 7489 sz. 64 sz. 4883 sz. 27 sz. 4855 sz.
93 sz. 1143 sz. 48 sz. 5124 sz. 82 sz. 2182 sz.
20 sz. 254 sz. 40 sz. 7903 sz. 93 sz. 2993 sz.
36 sz. 1164 sz. 88 sz. 4458 sz. 75 sz. 2703 sz.
67 sz. 5135 sz. 5 sz. 3503 sz. 29 sz. 5477 sz.
7 sz. 1899 sz. 39 sz. 6566 sz. 71 sz. 2650 sz.
15 sz. 7201 sz. 73. sz. 553. sz. 52 sz. 7888 sz.
80 sz. 2195 sz. 66 sz. 564 sz. 38 sz. 6505 sz.
65 sz.
Legújabb.
A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.
Páncsova, márcz. 3. A csángók ha-
zatelepítésére ma a gyűjtés megindult;
eredmény 1208 frt.
Páris, márcz. 3. A „Times” jelenti
Londonból, hogy a duaeértekezlet mun-
kálatait bevégzte, s már csak a jegyző-
könyvnek és az egyezmény aláírása van
hátra. A Dunabizottság meghatalmazásá-
nak tizenöt évre meghosszabbtása elha-
tározott.
Fiume márcz. 3. A ministerek teg-
nap a kikötőt és a pályaudvart látogat-
ták meg. Este a kormányzónál ebéd,
később fátylós menet volt. Ma a do-
nyá gyárt, a kikötői tárakat, tekintik
meg. Este a kormányzónál lakoma lesz.
DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
VII. bérlet. 13 szám.
Vasárnap márt. 4.
E. Kovács Gyula felléptével
Harmincz év egy kártyás életből
szűntül 5 felv.
Hétten Vadnay Vilma kisasszonnyal
bérfolyamban „A veres sapka”
népszűnt.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Nyilt-tér.
1883-iki
FRISS TÖLTÉSŰ
szolyvai savanyu-víz,
diszesen kiállított üvegekben kapható:
CSANAK JÓZSEF
fűszerkereskedésében.
Eladó kert.
Nyári lakásnak igen használható a
nagyerdő mellék útján a legelső szűzlet,
2 hold terjedelmű kert jó faj szűllővel,
nemes gyűmölcsfákkal beültetve, séta
lugasokkal ellátva, akár egészben, akár
fele részben igen kedvező feltételek mel-
lett eladó. Értesítést ad a szerkesztőség.
ELADÓ HÁZ.
A miklósutezai 1962. számú ujonnan és szűlár-
dan felépűlt ház, Debreczenből való elkűltöz-
kűdés miatt,
8% tiszta jűvedelemnek
megfelelő alapon megvehető. Ertekezhetni le-
het a háztulajdonossal Miklósuteza 1962. sz.
**Gyűmölcsfa oltványok
eladása.**
A debreczeni kir. gazdasági taní-
tűzet kertjéből, Pallagon a nemes oltváy-
nyok tavaszi eladása megkezdettvén, fel-
hívatt a tisztelt gazda közűnség meg-
rendeléseit akár az igazgatósági irodában,
péterfia végén, akár a gazdaságban
Pallagon megtenni. Árjegyzékek kívá-
natra bérmentve küldetnek.

HUBER JÓZSEF

FÉRFI ÖLTÖNY KÉSZÍTŐ

Debreczenben a megyeház mellett.

Ajánlja a t. cz. közönségnek az időnyre dusan felszerelt, legkitünőbb kelmékből álló raktárát.

Legközelebbi Budapesten és Bécsben léte alkalmával meglátogatta a hírnevesebb szabó üzleteket, s egy szakavatott szabás szerződésével által azon helyzetben van, hogy bármely hasonlítottal versenyezni, s a leg-újabb divatszertint megrendeléseknek megfelelni képes.

Készít minden szabó vágó magyar, francia és német férfi öltönyöket; továbbá elkészíti és katonai egyenruhákat, gyors, pontos kiszolgálást mellett és igen jutányos áron.

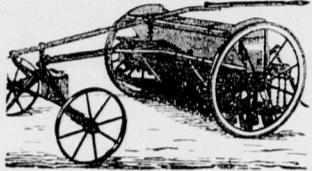
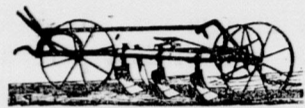
Az eddigi támogatást megköszönve, s a t. közönség további pártfogását kérve

Tisztelettel

Huber József,

férfi öltöny készítő.

Debreczenben, a megyeház mellett.

Sack-féle gazdasági gépek.

A tavaszi munkaidény bekövetkezvén, van szerencsém a t. cz. gazdaközönségnek: SACK RUDOLF gyári cégnek, már a vidéken is előnyösen ismert földművelési gépeit és eszközeit u. m.:

könnyű hármast ekeit, kapáló- és töltőgető ekeit, sorvetőgépeit st.

felajánlani és egyszersmind tudomására hozni, miszerint azok BERGER HENRIK urnál Debreczenben is készletben tartatnak és gyári áron árulhatók.

Propper Samu

gyári képviselő.

Hoff János-féle

malátakivonati egészségi sör. Ezren, kik minden reményről lemondottak már, ezen gyógyhatású italnak köszönik életüket s örvendenek neki.

Nyilvános köszönet

HOFF JÁNOS

urnak.

porosz kir. kereskedelmi tanácsosnak, a koronás arany-éremlekereszt tulajdonosnak, magas rendek lovagjának, a Hoff János-féle malátakivonati feltalálójának és egyedüli készítőjének, Európa legtöbb fejedeim i udvari szállítójának Bécsben.

Gyár: Graben, Bräunerhof, Bräunerstrasse 2 szám, Iroda- és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Legkínosabb köhögés, légzési és torokhurut, meli, gyomor- és vesesebajok gyógyíttatnak ezen valósgos kincstartalmát képező tulajdonságok által.

Egyetlen leányom, ki már 5 év óta heves köhögésben és mellfájásban szenved, a legborzasztóbb félelemre adott okot, midőn önnök egy hírlapi hirdetésére lettem figyelmeztetve s az ön jeles malátasöréből magamnak egy próbaküldeményt hozattam.

Ezen időtől fogva, azaz januártól július elejéig leányom a malátasört és koncentrált malátakivonatot használja s oly jelentékenyen javul, hogy immárt-ljesen fölépültnek nyilatkozottam ki. Mi mindnyájan gyermekünk élete megmentőjének tekintjük önt s örök hálaára érzük magunkat kötelezve.

Neumarkt, 1881. augusztus 21.

Tisztelettel

Ichi H.

birtokosné Neumarktban, Stiriában

Raktárak Debreczenben: Csanak József, Riekl J. Z., továbbá Geréby Fülöp, Varga Lajos, Nagy-Károly; Újházi István, Nagyvárad: Jánky Antal, Nyiregyháza: Korányi Imre, továbbá az ország minden nagyobb gyógyszerárán. I. Budapestén Zsibáros utca 7 sz.

Vizsgáljátok és tartások meg a jót!

A Dr. Miller féle mohnóvények, melyek köhögést rekedtséget, torokfájást, elnyálkásodást, képződő tüdővész és légbántalmak ellen a leg-hathatósabbnak bizonyultak gyermekek és felnőtteknél tégegy száma 50 kr-ért kaphatók.

Dr. Miller féle öv balzsam görcsök ellen. E balzsam üdítőleg hat a gyomorra és elősegíti a máj elkülönítést. Felfurások ellen nagy sikerrel használják. E szer különösen ajánlható gyomorgöröcsök, gyomorhórt, hányási bántalmak, felfurások és minden gyomorbántalmak ellen. A siker majdnem pillanatszerű. 1 üveg ára 1 frt, 1/2 üvege 80 kr.

Debreczenben: Stenczinger Károlynál s André és Szabó fűszer kereskedő uraknál kapható, Nyiregyháza: Balla E. Gusztávnál, Miskolcon Dr. Szabó E. Gyulánál és Dr. Rácz Györgynél, N.-Károly Kerekes Bertalanál, B. Csabán Bartoky L. urnál, Gyula: Kálmán F. urnál, H. M.-Vásárhelyen Erőlieh Antal urnál, Kecskeméten Boka Zsigmond urnál, Szatmáron Valon H. urnál.

Világító fészületek

gyönyörű plasztikai kivitelben és csodálatra méltó szép alakban.

Ezen fészületek az újonnan feltalált cs. k. kizárólag szabadalmazott éjjeli világító kristályfészütekkel vannak befesve, mely sohasem romlik meg. És mint a szent János bogárkák világítanak nyári éjken, ugyanazon fényben és színpompában ragyognak ez egyedül általunk készített újonnan feltalált világító fészületek.

Tartós és fényes világításáért jótallunk. Árak darabonként 3 frt 75 kr, finomabb kivitelben 4 frt 50 kr, legfinomabb talp zattal 6 frt.

Megrendelések készpénz vagy utánvét mellett. Egyedül kapható

KINGL és BAUMANN

Bécs I. Tegethoffstrasse Nr. 3. N. B. Utánzatokra ügyelni kell. Mind-n darab hátul címünkkel van ellátva.

MEGHIVÁS.

Az „ISTVÁN” gőzmalom-társulatnak

1883. márcz. 26-án d. e. 10 órakor

a városháza nagy tanácstermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT.

1. Az igazgatóság által előterjesztett 1882-ik évi mérleg, az arra vonatkozó jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a számadás megvizsgálásáról.
3. A mérleg helyben hagyása a tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megalapítása.
4. A felügyelő bizottság három tagjának és a sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utáni betöltése.

Az alapszabályok 28-ik cikke értelmében a társulat t. cz. részvényesei felhívattak, hogy a közgyűlés előtti napig a társulat czepléd-utcai irodájában magukat igazolás jeggyel ellátva ne tarthatassanak, hol az igazgatóság évi jelentése és a mérleg mártius 18-tól kezdve megtekinthető.

Az igazgatóság.

TÓTH JÓZSEF

Kiadó lakás.

női szabó

czepléd utca 60dik szám.

Tisztelettel ajánlja magát mindennemű

női ruhák

jutányos elkészítésére.

A Várad-utcai „Európa”-hoz czimzett házában

három csinos utca lakás három, négy s öt szobából álló, kiadó.

Bérlét iránt értekezhetni ugyanott a házfelügyelőnél, vagy a tulajdonosnál. Battyányi utca 2556.)

Hirdetmény.

DEBRECZENI TAKARÉKPÉNZTÁR

1883. márczius hó 4-én d. e. 10 órakor,

Debreczenben, a városháza nagytanácstermében

RENDES KÖZGYŰLÉST

tart, melynek tárgyai:

1. Az igazgatóság évi üzleti jelentése s az általa, a felügyelő bizottság jelentésével együtt beterjesztett 1882. évi zárszámadások megbirálása, és a nyereség mikénti felosztásának megalapítása.
2. Három rendes és három pót felügyelő bizottsági tagnak megválasztása.

A mérleg és nyereség felosztási javaslat, a jelentésekkel együtt, 1883. február hó 24 ik napjától fogva, a pénztár helyiségében, az üzleti órák alatt, bárki által megtekinthető.

Az igazgatóság.

561,306 varrógép

vagyis több mint a föld összes varrógép gyártmányának harmadrésze adatott el a múlt évben a Singer Manufacturing Co. által és a legutóbbi 10 év alatt ezen gépgyár 4 millió varrógép-nél többet adott el. — Ezen rendkívüli eredmény adja meg a bizonyítványt az eredeti Singer-varrógépek jóságáról, melyek különben a folytonos javítás és újítás által oly tökéletesek, mint egyetlen más gyártmány sem. Különösen az új lábhajtó az, mely rendkívüli előnyvel bír, mert míg a más szerkezetű járása hamar megnehezül, ez soha meg nem kopik, — s mindig egyformán könnyen jár, annyira, hogy gyenge és öreg személyek által is könnyen kezelhető. Az eredeti Singer gépek gyári áron jótállás mellett 1 frt heti részletfizetésre ad el.

NEIDLINGER G., Debreczen, piacz-utca 2145.

Az első és legnagyobb

EMLEK- és SIRKŐ-RAKTÁR

SOMMER & WENIGERNÉL BÉCSBEN,

ajánlja magát szobrász- és kőfaragó munkák: mint egész családi sirbaltok, siremlékek stb. előállítására az osztrák-magyar monarchia bármely vidékén.

Pontos és finom kivitel. — Olcsó árak.

Debreczen, 1883. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában. Piacz, SIMONFFY-ház.

Szerkesztőség

és
kiadó hivatal
Piacz. Simonffy-ház a városházával szemben.

Ide intézendők a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint az előzetes pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések. Bérmintetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

X. évfolyam

Emberi tő

(z.) Szentkirályi művelt és olvasott embernek egy cikket közöl csai 1/4 telkes gazdája és adóját (?) mutatja, hogy az a gazda, a tőzárzott tiszta jövedele tot reá fizet. És festi rályi ur oly élelőhűen akár csak Verescsagin fájdalom, daczará a V nek a háboru meg nek lik el, a mig pedig az hiába Verescsagin kedü mert ott sem igeé leh

A hűségese festés. Szentkirályi ur igen szenved, s ez csak tan ha egy olyan művelt tévedhet, hogyne, téve kevés, vagy semini százszor jobban.

A Szentkirályi ur is abban rejlik, hogy meghatározott jövedelm nak, másodsor abban gazdát állit föl példa madszor abban, hogy tor fizetést, tanító, pás mi mindenféle fizetést fizetésekről az állam n

Először is a birto tájvédelem nem auto olyan körülbetül való mint azt Szentkirályi ur is jól tudhatja, mert da nagy kiterjedésü birto csak annyit jövedelm mennyi jövedelem a bi van, nem lenne képes tévedés pedig az, hogy állit föl, a ki fej-adót, azonfelül papnak, kánto annyit fizet, mint egy e vagy mint egy zsellér. egy zsellér vesztünk, a hold földje van is, el mennyi adót fizet, akko sok az egy holdra. Csa a mi egy negyed telkes van vetve, nem mind a

A „Debreczeni” Elle

A tiz gombos

Irta: Némethy

X. mező városkában volt egy a parancsnoknak volt egy sz A tüzoltóegylet bait renok ur boldog volt előre, h lomást szép Rózájának!

Róza nagysámaak is el vecskeje, hátha csakugyan is még csak félve gondol, hát valami abban, a mit szive st dor szive is olyan valamit Ime a legjobb alkalom, ha lami a dologban, ki tudja m ban a parancsnok ur kigyútt

A báliurha már késze Róza nagysám mindennap va dolga a tükörnek, meg a „ha (hiszen faluban nincs fodrász szépu a frontron.

Andor urnak is megjött a frackja, klackja, lackja; a ki kell csipni magát!

Andor urnak éjjel-napp mit fog majd ő szép Rózájan fog égni belől, hogy fognak boldogságtól.

Róza nagysám éjjel-nap dol, mit fog ő majd Andor hogy fog égni kívül, hogy pi

Milyen borzasztó hosszú lyeen örökkévalóság minden e